

1

Sex skal tages alvorligt

Hugh Hefner og Marilyn Monroe – to af den seksuelle revolutions ikoner – mødtes faktisk aldrig, men de blev født det samme år og stødte til hvile samme sted, side ved side.¹ I 1992 købte Hefner krypten ved siden af Monroes på Westwood Memorial Parkkirkegården i Los Angeles for 75.000 dollars,² og han fortalte *Los Angeles Times*: ”Jeg tror på symbolik...(så) at tilbringe en evighed ved siden af Marilyn er simpelthen for fristende til ikke at gøre det.”³ I en alder af 91 fik Hefner sit ønske opfyldt. Den for længst afdøde Monroe havde ikke noget at skulle have sagt i den sag. Men hun havde på den anden side aldrig haft megen indflydelse på, hvad mænd gjorde ved hende i løbet af hendes korte liv.

Marilyn Monroe var både den første forsidestjerne nogensinde og den første nøgne midterside nogensinde i den første udgave af Hefners *Playboy*-magasin nogensinde, udgivet i december 1953. ”Underholdning for MÆND” var hvad, der blev lovet på forsiden, og bladet leverede åbenlyst, da det blev en kommerciel succes lige fra første nummer.

Marilyn Monroes nøgenbilleder var fire år gamle på udgivelsestidspunktet. I 1949 var den 23-årige Monroe blevet betalt 50 dollars for en to-timers fotooptagelse med pinup-fotografen Tom

Kelley, der havde lovet at gøre hende umulig at genkende, og han holdt næsten sit løfte.⁴ Kvinden, der ligger krøllet sammen på et rødt velourtæppe ligner ikke Monroe, ikke mindst fordi hendes hår var lidt mere brunt på det tidspunkt, hendes bedrøvede ansigt var halvt gemt væk bag en udstrakt arm, og hendes blege, yndige krop var umulig at skelne fra de fleste andre modeller i *Playboy* (der ikke bragte en sort midtersidepige før 1965 – den 18-årige modtager af denne tvivlsomme ære, Jennifer Jackson, beskrev senere ”Hef” som ”en eksklusiv alfons”).⁵

Den påklædte Monroe på magasinet forsider lokede læserne med lovning om et nøgenbillede af skuespillerinden i ”FULD FARVE”, for ”første gang i noget magasin”, og Hefner sagde senere, at hendes midterside var den primære årsag til udgivelsens indledende succes. Monroe selv følte sig ydmyget af fotooptagelsen, som hun udelukkende deltog i på grund af et desperat behov for penge, og hun underskrev udgivelsesdokumenterne med et falsk navn.⁶ Hefner betalte ikke for at bruge hendes billeder, og bad ikke om hendes samtykke, før han trykte dem.⁷ Monroe fortalte efter sigende en ven, at hun ”aldrig modtog så meget som en tak fra alle dem, der tjente millioner på et nøgent Marilyn-billede. Jeg blev sågar nødt til at købe et eksemplar af bladet for at se mig selv i det.”⁸

Disse to livs forskellige forløb viser os i perfekte udsnit, hvordan den seksuelle revolution påvirker mænd og kvinder. Monroe og Hefner begyndte begge som ukendte, og sluttede deres liv som rige og berømte, der havde opnået succes i den samme by i det nøjagtig samme historiske øjeblik. Men mens Hefner levede et langt, uvornt liv i sit palæ med sine ”playmates”, endte Monroes liv tidligt på grund af fortvivlelse og misbrug. Som den radikale feminist Andrea Dworkin senere skrev:

Hun lo, hun poserede, hun foregav, hun havde affærer med

berømte og magtfulde mænd. En af hendes venner påstod, at hun havde fået lavet så mange illegale aborter, at hendes forplantningsorganer havde taget alvorlig skade. Hun døde alene, idet hun for måske første gang handlede på egne vegne ... Hendes elskere i både kød og fantasi havde kneppet hende til døde, og hendes tilsyneladende selvmord stod som både anklage og svar: nej, Marilyn Monroe, den ideelle seksuelle kvinde, havde ikke brudt sig om det.⁹

Monroes liv fulgte et spor, der mindede om hendes pinup-forgænger Bettie Page, som overlevede ind i alderdommen, men tilbragte sine sidste årtier på et psykiatrisk hospital. Det samme gjaldt popstjernen Britney Spears, der i en alder af seksten år vrikkede rundt i en skoleuniform og bønfoldt seerne om at "hit me baby one more time". Spears har siden lidt af et langvarigt og meget offentligt nervesammenbrud, ligesom de utallige andre Monroer – som vi kommer til at møde nogle af i løbet af denne bog – der er blevet ødelagt på nogenlunde den samme måde som det oprindelige ikon.

I særdeleshed gælder det, at nutidens kvindelige pornostjerner – hvoraf de mest succesfulde nu bebor det omtrent samme kulturelle rum som Monroe beboede i sin tid – i langt højere grad end deres jævnaldrende er blevet seksuelt misbrugt som børn, har været anbragt i familiepleje, og har været været ofre for vold i hjemmet som voksne¹⁰ - alt sammen ulykker, som Monroe også oplevede.¹¹ Den seksualiserede offentlighed kræver meget af de kvinder, den begærer. Og når det går forfærdeligt galt, hvilket det som regel gør, affærdiger den samme offentlighed disse engang-begærede kvinder som "skøre" og er hurtigt videre. Der er aldrig nogen erkendelse af, hvad seksuel frigørelse gør mod de kvinder, der følger dens anvisninger mest lydigt.

Hugh Hefner oplevede "seksuel frigørelse" meget forskelligt

fra Monroe, som mænd typisk gør, selvom hans eksempel ikke er mere værdigt til efterfølgelse. Som yngre mand var han den sande playboy – flot, charmerende og misundt af andre mænd. Han udlevede en særligt umoden pubertetsdrengs fantasi, holdt fester for sine kendisvenner i en smagløs ”grotte”, hvorpå han trak sig tilbage med sit harem af identiske nogleogtyveårige blondiner. Han skal have udtalt, at hans bedste scorereplik simpelthen var sætningen ”Hej, mit navn er Hugh Hefner.”¹²

I modsætning til Monroe levede Hefner længe nok til at blive gammel, og da det skete, mistede han meget af sin stråleglans. Hen mod slutningen af sit liv blev han stadig oftere portrætteret som en ynkelig figur, og adskillige tidligere ”playmates” forsynede pressen med meget lidt smigrende beretninger om livet i Playboy-palæet. Jill Ann Spaulding skrev for eksempel om den ældre Hefners uinspirerede seksuelle præstation: ”Hef ligger der bare, med sin Viagra-rejsning. Det er jo kun en falsk rejsning, og hver pige klatrer op på ham i to minutter, mens pigerne i baggrunden prøver at holde ham ophidset. De råber ting som ’Fuck her, daddy, fuck her, daddy!’”¹³

Andre kvinder fortalte om tilsølede madrasser, en bizar ”playmate”-uniform bestående af en lyserød flannelspyjamas og tæpper dækket med hundeafføring.¹⁴ Det blev afsløret, at Hefner havde en besidderisk og tvangspræget attitude overfor sine mange kærester, hvor han bestemte, hvordan de skulle sætte deres hår og makeup, og at han førte en detaljeret journal over alle sine seksuelle møder,¹⁵ ligesom at han blev vred, hvis han blev nægtet sex.¹⁶ Hans følgeskab tilgav ”Hef” mens han stadig var ung og attraktiv, men som tiden gik blev det tydeligt, at han ikke var meget andet end en sjofel, gammel mand. Playboys glamour – eller ”fuckboy”ens, med moderne slang – varer ikke evigt.

Hefners ry er ganske vist forringet over tid, men han følte aldrig nogen skyld over den skade, han forvoldte. Da han blev spurgt, i en alder af 83, af *New York Times*, om han fortrød nogen af de ”mørke konsekvenser” af den Playboy-revolution, han begyndte, var Hefner skråsikker i forhold til sin uskyld: ”Det er en lille pris at betale for personlig frihed.”¹⁷ Hvormed han selvfølgelig mente personlig frihed til mænd som ham.

Efter sin død i 2017 blev den originale playboy igen og igen beskrevet som en ”kompleks figur” i pressen. *The Huffington Post* skrev om hans ”modsigelsesfyldte feministiske arv”,¹⁸ og BBC spurgte, om ”Playboy-revolutionen var god for kvinder?”¹⁹ En britisk journalist hævdede, at Hefner havde ”hjulpet med at fremme feminismen”:

(Hefner) var særdeles progressiv i forhold til p-pillen og abortrettigheder, som magasinet ofte tilsluttede sig, og holdt læserne ajour med de kampe, kvinder stod overfor; op til lovliggørelsen af abort i 1973, bragte Playboy mindst 30 forskellige kommentarer om Roe v. Wade-sagen og lange artikler fra læger.²⁰

Ingen af disse lovprisere lod til at forstå, at Hefners engagement i at få adskilt reproduktion fra sex ikke havde noget med kvinders ve og vel at gøre. Hefner arbejdede aldrig for noget, der ikke direkte tjente ham selv, og, når nu frygten for graviditet var en af de sidste tilbageværende årsager til at kvinder sagde ”nej” til sex, havde han alverdens gode grunde til at ønske sig samfundsændringer, der ville udvide mængden af kvinder til rådighed for ham.

Marilyn Monroe fik den ene udskrabning efter den anden på baggårds-abortklinikker, fordi hun døde næsten et årti før p-pillen blev tilgængelig for ugifte kvinder i samtlige amerikanske stater. Playboy-magasinet eksisterede i tyve år i et land uden legali-

seret abort. Den seksuelle revolution begyndte i et samfund, der netop havde forladt Anden Verdenskrigs rædsler og nød en helt ny form for velstand, men dens frontløbere fødte en masse illegitime børn og undergik en masse mislykkede aborter. Filmen *Alfie* fra 1966 handler om en flot, ung Michael Caine, som hopper fra seng til seng i London og nyder den frigjorte livsstil, man blev lovet i de svingende tressere. Men hans handlinger har konsekvenser, og i filmens følelsesmæssige klimaks græder Alfie, da han bliver konfronteret med resultatet af den baggårds-abort, han har arrangeret for en af sine ”piger”.

Historien om den seksuelle revolution handler ikke kun om, hvordan kvinder blev befriet fra kyskhedens og moderskabets byrder. Det er også historien om playboyens triumf – en figur, der alt for ofte bliver både glemt og tilgivet, på trods af hans centrale rolle i denne stadig nylige udvikling. Andenbølge-feminister havde ret, når de påpegede, at kvinder havde brug for både prævention og lovlig abort for at få kontrol over deres reproduktive liv, og fremkomsten af denne teknologi var en både god og nødvendig opfindelse, fordi det frigjorde så mange kvinder fra uønskede graviditeter, der ødelagde deres krop. Men Hefners ligesindede ønskede også denne teknologi, og havde sågar brug for den, hvis de skulle nå målet om at frisætte deres egen libido mens de foregav af frigøre kvinder.

Seksuel liberalisme og dens kritikere

I Sofokles’ *Antigone* – et skuespil, der er særligt opmærksomt på kvindens pligt og lidelse – synger koret, at ”intet, som er stort, kommer ind i den dødeliges liv uden en forbandelse”. P-pillens indflydelse på samfundet var stor og her, to generationer senere, har vi endnu ikke helt forstået hverken dens velsignelse eller

dens forbandelse. Der har været masser af perioder i menneskets historie, hvor seksualnormerne er blevet løsnet: det Sene Romerske Imperium, det Georgianske England (1714 c. 1837, navngivet efter kongerne George I-IV), og de brølende tyvere i Amerika er dem, vi bedst husker. Men disse tøjlesløse faser havde alligevel en indbygget begrænsning i sig, i form af manglen på prævention, som gjorde, at heteroseksuelle mænd på jagt efter udenomsægteskabelig sex primært så sig nødsaget til at opsøge samkvem med enten prostituerede eller det lille antal excentriske kvinder, der var villige til at lade sig udgrænse permanent fra det gode selskab. Bloomsbury-gruppen, for eksempel, der med en berømt formulering ”levede i firkanter og elskede i trekanter”, havde rigeligt med forbudte seksuelle møder. De frembragte også en masse uægte børn, og det eneste, der beskyttede dem mod armod, var deres klasseprivilegier.

Men 1960ernes seksuelle revolution blev hængende, og dens principper er nu det ideologiske hav, vi svømmer i – så normaliseret, at vi knapt bemærker det. Den kunne vare ved, fordi der for første gang i verdenshistorien fremkom pålidelig prævention og, i særdeleshed, prævention, som kvinder selv kunne styre, såsom p-pillen, pessaret og de senere teknologiske forbedringer i form af spiralen. Således kom, i slutningen af 1960erne, et helt nyt væsen til verden: den tilsyneladende fertile unge kvinde, hvis frugtbarhed de facto var blevet sat på pause. Hun forandrede alt.

Denne bog er et forsøg på at vurdere omfanget af den forandring, og at gøre det uden at forfalde til hverken de forklaringer, man typisk får fra liberale, der er afhængige af fremskridtsfortællinger, eller fra konservative, som er afhængige af forfaldshistorier. Jeg tror ikke på, at de sidste omtrent tres år skal forstås som en periode med udelukkende fremskridt eller udelukkende tilbagegang, for den seksuelle revolution har ikke

frigjort os *alle*, men den har frigjort *nogen* af os - selektivt og med omkostninger. Hvilket er præcis, hvad man kan forvente af enhver ”stor” social forandring, som denne utvivlsomt er. Og selvom jeg skriver imod en konservativ fortælling om 1960erne, og i særdeleshed mod de konservative, der er fjollede nok til at mene, at en tilbagevenden til 1950erne er enten mulig eller ønskelig, så skriver jeg mere bevidst og fokuseret mod et liberalt narrativ om seksuel frigørelse, som jeg ikke blot mener er forkert, men også skadeligt.

Min anke er rettet mere mod liberale end mod konservative af en meget personlig årsag: jeg troede engang på det liberale narrativ. Som yngre kvinde havde jeg de samme politiske holdninger som de fleste andre veluddannede, urbane ”millennials” i Vesten – jeg tilpassede mig med andre ord min klasses overbevisninger, inklusive liberale feministiske tanker om porno, BDSM, *hook-up* kultur, evolutionær psykologi og handel med sex, som jeg alt sammen adresserer i denne bog. Jeg opgav disse holdninger, på grund af mine egne livserfaringer, derunder en periode umiddelbart efter universitetet, hvor jeg arbejdede på et krisecenter for voldtægtsofre. Hvis det gamle bonmot om, at ”en konservativ bare er en liberal, der er blevet ramt af virkeligheden” har noget på sig, så formoder jeg, at, i hvert fald i mit eget tilfælde, en postliberal feminist bare er en liberal feminist, der har set virkeligheden bag mandlig vold på nært hold.

Jeg bruger begrebet ”liberal feminisme” til at beskrive en form for feminisme, der typisk ikke bliver beskrevet sådan af dens egne fortalere, der i disse dage snarere kalder sig ”intersektionelle feminister.” Men jeg tror ikke, at deres ideologi faktisk er intersektionel, i Kimberlé Crenshaws oprindelige betydning af ordet, fordi det ikke indeholder en substantiel analyse af andre former for social lagdeling, særligt hvad angår økonomisk

klasse. Fordelen ved at bruge begrebet ”liberal feminisme” i stedet er, at det placerer disse 21.-århundrede-ideer i en længere intellektuel historie, som gør det tydeligt, at her er tale om en feministisk variant af et meget større intellektuelt projekt: nemlig liberalisme.

Definitionen af ”liberalisme” er omstridt – første linje i Stanfords filosofi-encyklopædi fortæller os faktisk, at ”liberalisme er mere end én ting” – hvilket vil sige, at uanset hvilken definition, jeg vælger at arbejde ud fra, vil nogle kritikere være utilfredse. Men jeg vil nødig kede læserne med et langtrukket forsvar for min arbejdsdefinition, så jeg holder det kort.

Jeg bruger ikke ordet ”liberal” som en forkortelse for ”venstreorienteret” – faktisk langt fra. Den amerikanske postliberale teoretiker Patrick Deneen beskriver økonomisk liberalisme og social liberalisme som noget, der er forbundet, med en liberal kulturel elite og en liberal erhvervselite, som arbejder sammen: ”Nutidens erhvervsideologi har en stærk affinitet med livsstilen blandt dem, der er kendetegnet ved mobilitet, etisk fleksibilitet, liberalisme (uanset om den er økonomisk eller social), en forbrugermentalitet, hvor det frie valg er afgørende, og et ’progressivt’ udsyn, hvor hurtige forandringer og ’kreativ ødelæggelse’ er de eneste visheder.”²¹

Postliberale som Deneen leder opmærksomheden hen på omkostningerne ved socialliberalisme, som er et politisk projekt, der søger at frigøre individer fra de ydre begrænsninger, der sættes for os i form af sted, familie, religion, tradition og endda (hvilket er mest relevant for feminister) den menneskelige krop. I den forstand er de enige med mange socialkonservative. Men postliberale er også kritiske over for den anden side af den liberale mønt: en frimarkedsideologi, der ønsker at frigøre individer fra alle disse begrænsninger med henblik på at optimere deres

mulighed for at arbejde og forbruge. Den atomiserede arbejder, som ikke har nogen forpligtelse over for noget sted eller noget menneske, er den type arbejder, der bedst og hurtigst kan leve op til kravene på det frie marked. Dette ideelle liberale subjekt kan flytte hvor som helst hen, jobbet kræver, fordi hun ikke har nogen særlig forbindelse til noget bestemt sted; hun kan udføre et hvilket som helst arbejde, der kræves af hende uden at gøre nogen moralske indsigelser afledt af tro eller tradition; og fordi hun hverken har ægtefælle eller familie at passe, behøver hun ingen fridage eller et fleksibelt skema. Og så kan hun, med penge, hun har tjent på dette rodløse arbejde, købe forbrugsvarer, som dulmer enhver følelse af tristhed, hvilket fodrer den økonomiske maskine med maksimal virkning.

Liberal feminism tager denne markedsorienterede ideologi og bruger den på emner, der specifikt angår kvinder. For eksempel, da skuespillerinden og aktivisten Emma Watson i 2017 blev kritiseret for at vise sine bryster på forsiden af *Vanity Fair*, slog hun tilbage med en velkendt feministisk frase: ”feminisme handler om at give kvinder valgmuligheder ... Det handler om frihed.”²² For liberale feminister som Watson kan det betyde friheden til at gå med udfordrende tøj (og sælge masser af magasiner samtidig), eller friheden til at sælge sex, eller til at lave eller forbruge porno, eller forfølge en hvilken som helst karriere, du ønsker - ligesom drengene.

Med de rette værktøjer bliver frihed fra de begrænsninger, kvindekroppen sætter, i stigende grad mulig. Vil du ikke have børn i 20- eller 30-årsalderen? Frys dine æg. Bliver du sendt på en arbejdsrejse lige efter fødslen? Send modermælk med fragtmand til din nyfødte. Vil du fortsætte med at arbejde fuld tid uden afbrydelser? Ansæt en barnepige, der kan bo i jeres hus, eller - endnu bedre - en rugemor, der kan bære barnet for dig. Og

nu, med tilgængeligheden af kønsændrende medicinske teknologier, er det sågar blevet muligt at træde helt ud af din kvindelige krop. Liberal feminisme lover kvinder frihed – og når dette løfte kolliderer med biologiens hårde grænser, ansporer ideologien kvinder til at fjerne disse begrænsninger ved hjælp af penge, teknologi og fattigere menneskers kroppe.

Jeg afviser ikke ønsket om frihed – jeg er ikke anti-liberal, og guderne skal vide, at kvinder har alverdens gode grunde til at beklage sig over de begrænsninger, som vores samfund og vores kroppe har pålagt os, både i fortiden og i den moderne verden. Men jeg er kritisk over for enhver ideologi, som ikke er i stand til at afveje frihed over for andre værdier, og jeg er også kritisk over for den liberale feminismes manglende vilje til at undersøge, hvor vores ønske om en bestemt form for frihed kommer fra, som alt for ofte baserer sig på en cirkulær logik ifølge hvilken en kvindes valg er gode, fordi hun vælger dem – præcis som når *Sex and the City's* Charlotte York udbryder ”Jeg vælger mit valg! Jeg vælger mig valg!”

I denne bog vil jeg stille – og forsøge at besvare – nogle spørgsmål om frihed, som den liberale feminisme ikke kan eller vil svare på: Hvorfor ønsker så mange kvinder en form for seksuel frihed, der åbenlyst tjener mandlige interesser? Hvad hvis vores kroppe og sind ikke er så modellérbare, som vi godt kunne tænke os? Hvad mister vi, når vi prioriterer frihed over alt andet? Og, allervigtigst, *hvordan burde vi handle*, alt dette taget i betragtning?

Nogle af mine konklusioner vil muligvis være uvelkomne, eftersom de retter opmærksomheden hen på de hårde begrænsninger af vores frihed, der ikke kan overvindes, uanset hvor meget, vi prøver. Og mit udgangspunkt er ét, der historisk ofte har været kilde til ubehag for feminister af alle ideologiske over-

bevisninger: jeg accepterer det faktum, at mænd og kvinder er forskellige, og at disse forskelle ikke forsvinder. Når vi anerkender disse begrænsninger og disse forskelle, får seksualpolitikken en anden karakter. I stedet for at spørge ”hvordan kan vi alle være frie?” må vi i stedet spørge ”hvordan fremmer vi bedst både mænds og kvinders velbefindende, givet at disse to grupper har forskellige interesser, som undertiden er i konflikt med hinanden?”

Seksuel affortryllelse

Jeg vil i denne bog argumentere for, at vestlig seksualkultur i det 21. århundrede ikke afbalancerer disse interesser ordentligt – den begunstiger verdens Hugh Hefnere på bekostning af Marilyn Monroerne. Og den liberale feminisme indflydelse betyder, at for mange kvinder ikke kan genkende denne sandhed, men i stedet ubekymret accepterer Hefners påstand om, at alle ulemperne ved den nye seksualkultur blot er en ”lille pris at betale for personlig frihed”.

Hvilket passer Hefner-typerne fortrinligt, eftersom playboys som ham har meget at vinde ved den nye seksualkultur. Det er i deres interesse at fremme en særligt radikal forestilling om sex, der er opstået med den seksuelle revolution, og som har vist sig bemærkelsesværdigt indflydelsesrig, på trods af alle dens onder. Det er forestillingen om, at sex ikke er andet end en fritidsaktivitet, som kun har en dybere mening, hvis deltagerne vælger at give den det. Fortalerne for denne tanke siger, at sex ikke har nogen iboende særlighed, at den ikke adskiller sig grundlæggende fra enhver anden form for social interaktion, og at den derfor uden problemer kan varegøres. Sociologen Max Weber beskrev ”affortryllelsen” af den naturlige verden, som opstod

ud af Oplysningstiden, efterhånden som rationalitetens udbredelse fjernede den følelse af magi, som denne "fortryllede have" engang gav det førmoderne menneske. På samme måde er sex blevet affortryllet²³ i Vesten efter 1960'erne, hvilket har efterladt os med et samfund, der (tilsyneladende) tror, at sex ikke betyder noget.

Seksuel affortryllelse er den naturlige konsekvens af liberalismens prioritering af frihed over alle andre værdier, for hvis du vil være helt og aldeles fri, bliver du nødt til at angribe enhver form for social begrænsning, der hæmmer dig; især forestillingen om, at sex har en slags unik, u håndgribelig værdi - altså en form for særlighed, som er svær at rationalisere. Af denne tro på det særlige i sex følger en række potentielt uønskede fænomener, inklusive patriarkalske religiøse systemer. Men når vi forsøger at affortrylle sex, og dermed forestiller os, at den seksuelle handling hverken er særligt skøn eller særligt overskridende, så betaler vi en anden pris.

Den pris betales primært af kvinder, af biologiske grunde, som jeg vender tilbage til i næste kapitel. Og liberale feministler lader faktisk til at anerkende denne ulige virkning, hvilket blev demonstreret af MeToo-bevægelsens popularitet, der for alvor opstod i 2017. Udbruddet af vrede og sorg var beviser på en seksualkultur, der simpelthen ikke fungerede for kvinder. Historierne, der kom ud af MeToo inkluderede rigeligt med utvetydigt kriminelt adfærd, men der var også mange kvinder, der beskrev seksuelle møder, som teknisk set var sket med samtykke, men ikke desto mindre efterlod dem med en forfærdelig følelse, fordi de forventedes at behandle noget, de opfattede som meningsfuldt, som meningsløst. Chefen, der forventer seksuelle tjenester som betingelse for en forfremmelse, eller daten, der forventer, at kvinden "giver noget igen" når han betaler for

middagen, er begge mere end villige til at acceptere princippet i den seksuelle affortryllelse, og ser således sex som et meningsfrit produkt, der kan udveksles på det frie marked ("Du tilfredsstiller mig, jeg giver dig noget af tilsvarende værdi"). En studerende skrev, for eksempel, om et seksuelt møde med en jævnaldrende:

Han gled op i mig, og jeg sagde ikke et ord. Da det skete, vidste jeg ikke hvorfor. Måske havde jeg ikke lyst til at føle, at jeg havde lagt op til det. Måske ville jeg ikke skuffe ham. Måske ville jeg bare ikke forholde mig til den "lad os gøre det, men nej, vi burde lade være"-verbale tovtækning, der så ofte opstår inden man går i seng med nogen. Det var nemmere bare at gøre det. Desuden var vi allerede i sengen, og det er jo, hvad folk laver, når de er i en seng sammen. Jeg følte en forpligtelse, en pligt til at gennemføre det. Jeg havde dårlig samvittighed over ikke at have lyst. Jeg var ikke jomfru. Jeg havde gjort det før. Det skulle ikke have været en stor ting – *det er bare sex* – så jeg ville ikke blæse det op til noget større.²⁴

"Det er bare sex" opsummerer ideen bag den seksuelle affortryllelse fortrinligt. Denne unge kvinde var ikke blevet slået, hun var ikke blevet gravid, og hun kunne faktisk godt lide den unge mand, hun gik i seng med, i hvert fald til at begynde med. Så hvorfor oplevede hun dette seksuelle møde som så betydningsfuldt? Fordi seksuel affortryllelse i realiteten ikke er sand, og vi ved det alle sammen - inklusive de liberale feminister, der bruger så meget energi på for eksempel at hævde, at "sexarbejde er arbejde". Vi ved det, for da det kom frem, at Harvey Weinstein havde tilbudt kvinder karrieremuligheder i bytte for seksuelle tjenester, fordømte de samme liberale feminister ham øjeblikkeligt – ikke kun for den vold og de trusler, han havde fremsat, mens han begik sine forbrydelser, men også for overhovedet at forvente seksuelle tjenester fra sine underordnede.

Der var en intuitiv anerkendelse af, at det at bede om sex fra

en ansat overhovedet ikke er det samme som at bede dem om at arbejde over eller lave kaffe. Jeg har lavet rigeligt med kaffe til forskellige arbejdsgivere gennem årene, også selvom det ikke var en del af jobbeskrivelsen, og jeg er sikker på, at de fleste læsere har gjort det samme. Men, mens det undertiden er irriterende at blive bedt om det, ville ingen ansat, der laver kaffe til sin chef, forvente at blive afhængig af stoffer eller alkohol af den grund. Ingen ville nogensinde forvente at blive gravid eller at få en sygdom, der fører til infertilitet. Ingen ville forvente at komme til at lide af PTSD eller andre mentale sygdomme. Ingen ville forvente at blive ude af stand til at indgå i sunde, intime forhold resten af livet. Alle ved, at det at have sex ikke er det samme som at lave kaffe, og når en ideologi om seksuel affortryllelse kræver, at vi forestiller os noget andet, kan resultatet ende med at være en stressende form for kognitiv dissonans.

Og liberale feminister har ikke det begrebslige apparatur, som er nødvendigt for at fjerne denne bekymring. *The Guardians* Jessica Valenti beskrev for eksempel fænomenet med voldelig sex, der ikke juridisk kan kaldes en voldtægt, da MeToo var på sit højeste: ”Det er sandt, at kvinder har fået nok af voldelig sex og chikane; men det er også sandt, at det, denne kultur opfatter som ’normal’ seksuel adfærd, ofte er skadelig for kvinder, og at vi også gerne vil have, at dét stopper.”²⁵

Men en antologi med essays om MeToo, som Valenti selv har redigeret og udgivet i 2020, demonstrerer, hvordan hendes udgave af liberal feminisme er ude af stand til ordentligt at besvare det problem, hun identificerer.²⁶ Antologiens bidragsydere ønsker alle, at den seksuelle vold ophører, og med rette. Men de har det dårligt med at bruge statsmagten til at anholde og fængsle voldtægtsmænd, og de vil ikke have, at kvinder skal ændre adfærd for at undgå at blive udsat for farlige mænd, efter-

som bare det at foreslå dette ses som *victim blaming*.

Snarere end at foreslå alternativer – selvtægt, folkens? – undlader forfatterne simpelthen at forholde sig til de svære spørgsmål. De begrænser sig til intetsigende ideer, såsom at hjælpe mænd med at overvinde deres ”maskuline usikkerhed” (Tahir Duckett) eller skabelsen af fællesskaber, hvor gerningsmænd kan søge ”heling og retfærdighed” (Sarah Deer og Bonnie Clairmont).

Bidragssydere som aktivisten Andrea L. Pino-Silva skriver om behovet for at ”tale alvorligt om at sætte en stopper for seksuel vold”, men foreslår ikke noget konkret, andet end workshops på universitetscampusser, som, blandt meget andet, ”fejrer og støtter queerness”. Pino-Silva mener, at sådanne workshops kun virker, hvis de samtidig tackler enhver anden form for undertrykkelse, fra kolonialisme til fobi over for biseksuelle. Jeg for min del tror ikke, at disse workshops vil virke overhovedet, så det er vel ét punkt, vi kan blive enige om.

Nogle bidragssydere nøjes ikke med at afvise ideer, der i et omfang kunne mindske problemet med seksuel vold, men foreslår faktisk tiltag, der vil *gøre problemet værre*. Sassafras Lowrey opfordrer voldtægts ofre til at opsøge seksualpartnere med hang til vold; noget, man også kunne kalde ”bliv medlem af BDSM-fællesskabet”, og Tina Horn fremstiller prostitution som en positiv karrierevej for unge kvinder. Det er den logiske følge af den liberale feminisme centrale princip: en kvinde bør kunne gøre hvad, hun vil, uanset om det er at sælge sex eller at invitere til samtykkende seksuel vold, eftersom alle hendes ønsker og valg med nødvendighed er gode – uanset hvor de kommer fra, og hvad de fører til. Og hvis der sker noget dårligt som en følge af at adlyde dette princip, så vender vi tilbage til den eneste løsning, den liberale feminisme kan tilbyde: ”Lær mænd ikke at voldtage.”

Men hvad andet kan liberale feminister foreslå? De begik den fejl at adoptere en ideologi, der altid primært har tjent typer som Hugh Hefner og Harvey Weinstein, hans sande arving. Og derfra får de den falske forestilling om, at den eneste grund til, at kvinder stadig lider er, at 1960ernes seksuelle frigørelsesprojekt ikke er fuldbragt – i stedet for at erkende, at det er fordi projektet hele tiden har haft iboende svagheder. Derfor ordinerer de mere og mere frihed og bliver konstant overraskede, når deres medicin ikke kurerer sygdommen.

Dette faktum bliver tydeligt, når vi ser på det 21. århundredes universitetscampus, hvor evangeliet om seksuel frigørelse bliver prædikeret mest højlydt, og hvor BDSM-fællesskaber²⁷ og ”Sex-uger”²⁸ er den nye normal.²⁹ I begyndelsen af semestret får førsteårselever en forelæsning om, hvor vigtigt, samtykke er, og bliver sendt afsted med ”Jeg elsker samtykke”-badges og stofnet. Reglen, de lærer er enkel nok: så længe, der er samtykke, er alt tilladt. Og alligevel bliver denne regel brudt igen og igen, både ved voldtægt og ved de mere subtile former for tvang, som så mange kvinder berettede om under MeToo. Få liberale feminister er villige til at forbinde prikkerne mellem den hedonistiske seksualkultur, de fremmer, med den frygt for campus-voldtægter, der opstod på præcis samme tid.

Hvis de gjorde det, ville de muligvis blive tvunget til at anerkende, at de har gjort noget forfærdeligt ved at råde unge kvinder til at opsøge situationer, hvor de er alene og berusede med liderlige mænd, der ikke bare er større og stærkere end dem, men givetvis også er opflasket med den form for porno, der normaliserer aggression, tvang og smerte. Men i liberale feministiske cirkler skal du helst ikke tale om indflydelsen fra online-porno, eller BDSM, eller *hook-up* kultur, eller nogle af de andre ondarterede elementer i vores nye seksualkultur, for at gøre det vil være

at betvivle den seksuelle friheds dogmer. Så unge kvinder er tvunget til at lære på egen krop, at frihed har visse omkostninger, og de er tvunget til at lære det på den hårde måde, hver gang.

Kronologisk snobberi

Denne bog startede som en almindelig kulturanalyse, men det gik op for mig, da jeg begyndte skrivningen, at det var nødvendigt at gå et spadestik dybere. Det var ikke nok bare at påpege problemerne med vores nye seksualkultur, og så lade det blive ved det – jeg havde behov for at give læserne reel vejledning i, hvordan man lever. Råd angående sex bliver alt for ofte trivialiseret og skubbet bagest i magasinet, hvor feministiske uenigheder om seksualkultur bliver afvist som pigefnidder. Men det, vi bekymrer os om her, er ikke blot de vigtigste relationer i de fleste menneskers liv, men også fortsættelsen af vores art. Så da jeg valgte overskriften til dette kapitel, tænkte jeg ikke kun på problemet med seksuel affortryllelse, men også på den rolle, brevkasseredaktøren har, og som sjældent bliver taget så alvorligt, som den burde. At have sex bør blive taget seriøst, og det at tale om det ligeså. Det er et alvorligt emne.

De råd, jeg tilbyder, angår stort set udelukkende heteroseksuelle, særligt heteroseksuelle kvinder, fordi den seksuelle revolutions indflydelse på forholdet mellem kønnene er emnet for denne bog. Og ingen af rådene er banebrydende: enhver, der har brugt tilstrækkelig tid på at leve i verden og på at lære af sine fejltagelser, skulle være i stand til at sammensætte nogle regler, der minder om mine. Men mens mange af mine råd måske virker indlysende for de fleste ældre læsere, er min erfaring med at tale ansigt til ansigt med mænd og kvinder under tredivå, at de alligevel er chokerende nok til at gøre folk fuldstændig målløse

(bogstaveligt talt, i flere tilfælde).

Jeg ville formentlig selv være blevet lige så chokeret for ti år siden, fordi jeg heller ikke selv vidste noget af dette, da jeg var yngre. Jeg mente, dumt nok, at jeg forstod livet bedre end nogen andre, som teenagere typisk gør, og det var først flere år senere, at det gik op for mig, hvor meget jeg havde taget fejl efter at have gjort nogle dyrekøbte erfaringer og efter at have set mine venner gøre det samme. Det var ikke, fordi mine forældre eller andre voksne i mit liv havde svigtet mig – langt fra – og jeg var ikke på nogen måde anderledes end mine jævnaldrende. Men jeg er opvokset i et liberalt miljø, der lænede sig for meget op ad en forenklet ”progressiv” fortælling om historien, og problemet med denne fortælling er, at den tilskynder os til at ignorere både hvordan tingene er blevet værre over tid, og de råd, de ældre generationer kan give. C.S. Lewis opfandt udtrykket ”kronologisk snobberi” til at beskrive ”den ukritiske accept af vores egen tids intellektuelle klima og antagelsen om, at alt, som er af ældre dato af den grund skal miskrediteres”.³⁰

Ældre mennesker bliver af snobbende liberale i det 21. århundrede afvist som ikke bare tåbelige og uinteressante, men også (hvilket er langt værre) som ”problematiske”. I de fleste kulturer bliver ældre mennesker set som kilder til visdom og nyder derfor en særlig respekt, men i det moderne Vesten er det mere sandsynligt, at de bliver ignoreret og talt ned til, gemt væk på plejehjem og set som overflødige.

I slutningen af hvert år er der en heftig strøm af artikler i liberale publikationer, der råder folk i tyverne om, hvordan de bedst kan modstå de problematiske holdninger, ældre familiemedlemmer giver udtryk for under *Thanksgiving*- og julemiddagen (”Det er dit ansvar at udfordre snæversynede slægtninge i helligdagene”, som *Teen Vogue* eksempelvis skrev i 2019).

Ungdomsdyrkelsen i vores kultur har givet os den falske ide, at det er unge mennesker, som er bedst rustet til at give moralsk vejledning til de ældre, på trods af deres åbenlyse mangel på livserfaring. Og enhver, der nærmer sig de fyrrer, kan være sikker på, at den ”problematiske” klokke også ringer for dem. De artikler, vi har set regelmæssigt siden 2018 om ”homofobien, sexismen og fat-shamingen” i TV-serien *Venner*, viser, hvordan fremskridtsmodellen konstant har behov for at forny sig.³¹ Når den populære kultur, der er mindre end tre årtier gammel, allerede bliver dømt uacceptabel, hvordan skal *mennesker*, der er mere end tre årtier gamle, så kunne holde trit? Det kan de ikke, det er netop pointen – modellen kræver, at vi afviser dem.

Vi har set et meget pludseligt brud med fortidens normer, og nødvendigheden af dette brud fremhæves konstant i de liberale medier med henvisninger til, hvor dårligt det var i gamle dage. Den form for nutids-centrisme blev på vidunderlig vis parodieret i en TV-filmatisering fra 2020 af Aldous Huxleys *Fagre nye verden*, hvori ”De vilde lande” – en slags indianerreservat i romanen – er gentænkt som en temapark dedikeret til det 21. århundredes amerikanske forfald. Besøgende fra Nye London i det 26. århundrede stiger på en turistbus og stirrer forbløffet på ”korrektionshuset” (et fængsel) og ”monogamiens hus” (en kirke), og ser en genopførsel af det, der præsenteres som den vigtigste dag i de vildes kalender – ”den årlige sorte dag” (Black Friday), hvori de indkøbende får hinanden i stykker i deres begær efter at gøre en god handel.

En turguide informerer glad gæsterne om, at kerneelementerne i den vilde kultur inkluderede ”jalousi, konkurrence, grådighed og stræben”. Hun tager ikke fejl, selvfølgelig. Temaparken skal vise indbyggerne i Nye London, hvor forfærdelig den gamle livsform var, og dens rolle i filmatiseringen er at vise os, hvor

fristende, det 26. århundrede kan se ud, når man sætter det op imod det 21. Disse fremtidsmennesker er lykkedes med at rense sig selv for mange af vores fejl: deres manglende privatliv sikrer et fravær af kriminalitet; deres manglende familie sikrer et fravær af klikeinteresser; og deres manglende monogami sikrer et fravær af seksuel jalousi. Prisen, borgerne betaler for al denne stabilitet er, at de må leve under et autoritært regime, der undertrykker enhver utilfredshed ved hjælp af nydelsesmidlet ”soma”. Regimet opfordrer borgerne i Nye London til at besøge Vilde lande-temaparken, fordi det at dæmonisere fortiden hjælper med at legitimere status quo. Konservative i vores egen tid, der *idealiserer* fortiden, opnår nogenlunde den samme virkning, men omvendt, fordi fortiden er et politisk våben, der nemt kan bruges til at farve vores opfattelse af nutiden.

Jeg afviser den giftige dikotomi, der insisterer på, at fortiden er enten fuldstændigt god eller fuldstændigt dårlig. Jeg synes ikke, at vi bør imitere enhver ældre seksualkultur, men jeg mener på den anden side heller ikke, at det, vi har set over de sidste tres år, har været kendetegnet ved konstant forbedring. Det kloge ved Vilde lande i *Fagre nye verden* er, at temaparkens repræsentation af nutiden i et vist omfang er ærlig. Det 21. århundrede er en tidsalder karakteriseret ved ”jalousi, konkurrence, grådighed og stræben”, som er let nok at fordømme. Men der er også en uærlig side af Vilde lande, fordi fremhævelse af ondt i fortiden tjener det formål at distrahere fra ondt i nutiden. Dagens progressive fremstilling af livet i 1950'erne har nogenlunde samme ærinde.

I 2016 gik et uddrag fra en bog om hjemmets økonomi fra 1950, der indeholdt ”tips til at pleje din ægtemand” viralt på de sociale medier. Husmoderen blev rådet til, når hendes mand kom hjem fra arbejde, at have maden klar på middagsbordet, have fjernet sit forklæde og sat et bånd i håret, og at hun altid

skulle være opmærksom på at lade sin mand ”tale først”.³² Disse råd var ikke usædvanlige for tidens husmodermanualer, eller for tidligere tider, som alle rådede kvinder til at få deres husarbejde til at se nemt ud, og til at skjule snavs og tegn på anstrengelse for deres mænd.

Hvor reaktionært, tænker vi nu, hvor åndssvagt og tilbagestående! Men tag så et kig på et lille uddrag af *Cosmopolitan*-magasiner udgivet i det seneste årti: ”30 måder at tilfredsstille en mand på”,³³ ”20 måder at tænde din mand”,³⁴ eller ”Sådan tænder du ham – 42 ting, du kan lave med en nøgen mand”³⁵ (denne sidste guide inkluderer ”sådan slikker du hans anus” og ”brug noget glidecreme med smag”). Opfordrer disse guides ikke læseren til at have det præcis samme fokus på mænds ønsker, hvis man ser bort fra, at i dette tilfælde er der tale om seksuel nydelse snarere end hjemlig komfort? Den eneste forskel, jeg kan få øje på er, at bagdelsslikkeriet her er bogstaveligt.

Kvinder forventes stadig at behage mænd og få det til at se ubesværet ud. Men hvor 1950ernes ”husengel” gemte sit forklæde, gemmer den moderne ”soveværelsesengel” sin kønsbehandling. Denne voksbehandlede og villige svane glider hen over vandet, mens hun skjuler, at hun nede under overfladen kæmper som en rasende for at vedligeholde sit billede af perfektion. Hun foregiver at få orgasme, foregiver at kunne lide analsex og foregiver, at ”venner med fordele”-arrangementet ikke gør hende ondt.* Jeg har talt med kvinder, som har lidt af vaginisme i årevis uden at fortælle deres partnere, at det gjorde ondt på dem at blive penetreret. Jeg har også talt med kvinder, som har fået foretaget aborter efter engangsdates, og som aldrig fortalte det til de mænd, der gjorde dem gravide, fordi det at dele deres kroppe

* *Friends with benefits* er et arrangement, hvor venner har sex uden den forpligtelse, der ligger i et romantisk forhold (overs. anm.)

med andre bare blev forventet, mens det alligevel føltes for intimt at skulle afsløre den ubekvemme sandhed om deres egen frugtbarhed. Vi er gnidningsløst gået fra én form for kvindelig underdanighed til en anden, men vi forestiller os, at den nye underdanighed er udtryk for frigørelse.

Denne forstillelse skader Marilyn Monroerne, særligt når de er fattige og venneløse, og det, jeg mere end noget andet ønsker med denne bog, er at tale til de unge kvinder, der er blevet løjet for af feminismen og derfor risikerer at følge et meget, meget farligt eksempel.

Men den samme forstillelse har også skadet de potentielle Hugh Hefnere, om end på en mindre åbenlys måde. At rådne væk i et Playboy-palæ slår ikke nogen ihjel, men det nedbryder dem. Sand lykke kan ikke findes på en snavset madras, hvor man bliver redet af en kvinde, der ikke engang kan lide én.

Den liberale ideologi smigrer os ved at fortælle, at vores begær er gode og at vi kan finde mening i at tilfredsstille dem, uanset hvor store omkostningerne er. Men at denne smiger er en løgn burde være tydeligt for enhver, som har måttet erkende, at de faktisk begik en fejl ved at ønske noget bestemt, og at de sårede sig selv, eller sårede andre, i forsøget på at opnå det. Så jeg vil foreslå en alternativ form for seksualkultur – en, der anerkender vores medmennesker som netop virkelige mennesker, med ægte værdi og værdighed. Det er på tide med en seksuel modrevolution.